

Terwilligerove algebre

Pavao Radić
pradic@pmfst.hr

30. rujna 2024.

- 1 Uvodni pojmovi
- 2 Bose-Mesnerove algebre
- 3 Terwilligerove algebre
- 4 Terwilligerova algebra hiperkocke

Definicija

Koherentna konfiguracija reda n s d klasa sastoji se od n -članog skupa vrhova X i relacija $R_0, \dots, R_d \subseteq X \times X$ takvih da vrijedi:

- 1 $R_0 = \{(x, x) \mid x \in X\}$ je dijagonala,
- 2 $\{R_0, \dots, R_d\}$ čine particiju od $X \times X$,
- 3 za svaki indeks i postoji indeks i' takav da je $R_i^t = R_{i'}$,
- 4 za svaki izbor indeksa i, j, k postoji **presječni broj** $p_{ij}^k \in \mathbb{N}_0$ takav da je $|\{z \in X \mid (x, z) \in R_i, (z, y) \in R_j\}| = p_{ij}^k$ za sve parove $(x, y) \in R_k$.

- simetrična koherentna konfiguracija ($i = i'$) - **asocijacijska shema**
- komutativna koherentna konfiguracija ($p_{ij}^k = p_{ji}^k$)

simetričnost \implies komutativnost

Neka je G graf sa skupom vrhova X .

- put duljine k - niz (x_0, x_1, \dots, x_k) međusobno različitih vrhova takav da je $x_{i-1} \sim x_i$
- udaljenost vrhova (x, y) - duljina najkraćeg puta od x do y
- povezani graf - graf u kojem postoji put između svaka dva vrha
- ∂ je metrika na skupu vrhova povezanog grafa
- dijametar grafa - najveća moguća udaljenost vrhova

Ako je x vrh, označimo s

$$N_i(x) = \{y \in X \mid \partial(x, y) = i\}$$

Definicija

Neka je G povezan graf dijametra d . Kažemo da je G distancijsko regularan graf ako za svaki izbor i, j, k i za sve $x, y \in X$ takve da $\partial(x, y) = k$ broj

$$p_{ij}^k = |N_i(x) \cap N_j(y)| = |\{z \in X \mid \partial(x, z) = i, \partial(z, y) = j\}|$$

ne ovisi o izboru vrhova x i y .

Teorem

Neka je G distancijsko regularan graf dijametra d . Ako za vrhove $x, y \in X$ definiramo da su i -asocirani kad je $\partial(x, y) = i$, dobivamo asocijacijsku shemu s d klasa.

Za asocijacijsku shemu koja nastaje od distancijsko regularnog grafa G kažemo da je **metrička** s obzirom na G .

Neka je G distancijsko regularan graf stupnja regularnosti k . Definirajmo:

$$a_i = p_{1i}^i, \quad b_i = p_{1,i+1}^i, \quad c_i = p_{1,i-1}^i$$

Vrijedi

$$a_i + b_i + c_i = k$$

Presječni niz distancijsko regularnog grafa je niz $\{b_0, \dots, b_{d-1}; c_1, \dots, c_d\}$.

Uočimo da vrijedi

$$p_{1,j}^i = 0 \quad \text{ako je } |i - j| > 1$$

Nadalje, neka su A_i matrice susjedstva grafova asocijacijske sheme koja nastaje od G , pri čemu je $A_1 = A$ matrica susjedstva od G . Primjetimo da vrijedi

$$(AA_i)(x, y) = |N_1(x) \cap N_i(y)| = \begin{cases} b_{i-1}, & \partial(x, y) = i - 1 \\ a_i, & \partial(x, y) = i \\ c_{i+1}, & \partial(x, y) = i + 1 \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$$

$$AA_i = b_{i-1}A_{i-1} + a_iA_i + c_{i+1}A_{i+1}$$

Iz prethodne relacije slijedi sljedeća lema:

Lema

Matrice A_i mogu se zapisati kao polinomi u A stupnja i , tj. $A_i = p_i(A)$.

$$\langle A \rangle = \langle I, A, \dots, A^d \rangle = \langle A_0, A_1, \dots, A_d \rangle \leq M_n(\mathbb{C})$$

Primjer (Hammingova shema)

Neka je F skup od q simbola (slova). Skup vrhova $X = F^d$ sadrži sve uređene d -torke slova, koje zovemo riječima. Udaljenost riječi $x = (x_1, \dots, x_d)$ i $y = (y_1, \dots, y_d)$ definiramo kao broj koordinata na kojima se razlikuju:

$$\partial(x, y) = |\{i \mid x_i \neq y_i\}|.$$

Neka su riječi $x, y \in X$ susjedne u grafu G_i ako su na udaljenosti i . Tako dobijemo Hammingovu asocijacijsku shemu $H(d, q)$ s d klasa, reda $n = q^d$.

Primjetimo da je Hammingova shema metrička s obzirom na G_1 . (Hammingova metrika se podudara s metrikom definiranom pomoću susjedstva u grafu G_1).

Definicija

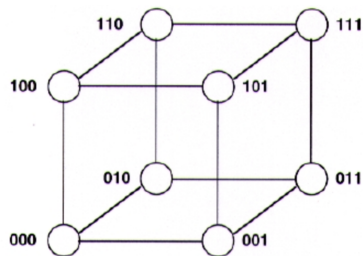
d -dimenzionalna hiperkocka (d -kocka ili Hammingova kocka) je prvi graf binarne Hammingove sheme $H(d, 2)$.

Dakle, dva vrha su susjedna ako se razlikuju u točno jednoj koordinati.

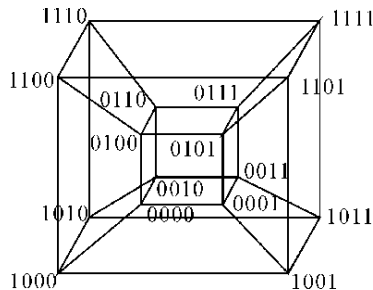
Vrijedi

$$a_i = 0, \quad b_i = d - i, \quad c_i = i \quad (0 \leq i \leq d)$$

Uvodni pojmovi

Slika: $H(3,2)$

Slika: $H(4,2)$

Bose-Mesnerove algebre

Neka je $X = \{1, \dots, n\}$ skup vrhova i $(X, \{R_i\}_{i=0}^d)$ koherentna konfiguracija. Za $0 \leq i \leq d$ definirajmo matrice $A_i = [a_{xy}^{(i)}] \in M_n(\mathbb{C})$:

$$a_{xy}^{(i)} = \begin{cases} 1, & \text{ako je } (x, y) \in R_i \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$$

- 1 $A_0 = I$
- 2 $\sum_{i=0}^d A_i = J$
- 3 za svaki $0 \leq i \leq d$ postoji $i' \in \{0, 1, \dots, d\}$ takav da je $A_i^t = A_{i'}$
- 4 za sve $0 \leq i, j \leq d$ postoje $p_{ij}^k \in \mathbb{N}_0$ takvi da je

$$A_i A_j = \sum_{k=0}^d p_{ij}^k A_k$$

Bose-Mesnerove algebre

- komutativnost $A_i A_j = A_j A_i$
- simetričnost $A_j^t = A_i$

$$\mathcal{A} = \langle A_0, \dots, A_d \rangle \leq M_n(\mathbb{C})$$

- $I, J \in \mathcal{A}$
- zatvorenost na transponiranje
- sve matrice imaju konstantne dijagonale
- zatvorenost na Schurovo množenje $A_i \circ A_j = \delta_{ij} A_i$

Definicija

Za potprostor $\mathcal{A} \leq M_n(\mathbb{C})$ kažemo da je koherentna algebra ako sadrži I, J , zatvoren je na transponiranje, matrično i Schurovo množenje te sve matrice iz \mathcal{A} imaju konstantne dijagonale. Komutativne koherentne algebre nazivamo Bose-Mesnerovim algebrama.

Lema

Neka je $\mathcal{A} \leq M_n(\mathbb{C})$ potprostor koji je zatvoren na Schurovo množenje. Onda postoji baza $\{A_0, \dots, A_d\}$ od \mathcal{A} takva da vrijedi

$$A_i \circ A_j = \delta_{ij} A_i$$

Baza s tim svojstvom je jedinstvena do na poredak matrica.

Matrice koje zadovoljavaju prethodnu relaciju zovemo Schurovim idempotentama.

Teorem

Svaka koherentna algebra \mathcal{A} ima jedinstvenu bazu $\{A_0, \dots, A_d\}$ sastavljenu od Schurovih idempotenta. Ta baza je koherentna konfiguracija u smislu "matrične definicije".

Bose-Mesnerove algebre

Neka je sada \mathcal{A} Bose-Mesnerova algebra. Kako po prethodnom teoremu ima bazu sastavljenu od realnih $0-1$ matrica, zatvorena je i na konjugiranje, pa je zatvorena i na adjungiranje.

Lema

Neka je $\mathcal{A} \leq M_n(\mathbb{C})$ potprostor koji je zatvoren na matrično množenje i adjungiranje te matrice iz \mathcal{A} međusobno komutiraju. Onda postoji baza $\{E_0, \dots, E_d\}$ od \mathcal{A} takva da vrijedi

$$E_i E_j = \delta_{ij} E_i$$

Baza s tim svojstvom je jedinstvena do na poredak matrica, a sadrži hermitske matrice.

Matrice koje zadovoljavaju prethodnu relaciju zovemo primitivnim idempotentama.

Bose-Mesnerove algebre

Dakle, Bose-Mesnerova algebra \mathcal{A} asocijacijske sheme ima dvije istaknute baze, jednu sastavljenu od Schurovih idempotenti A_0, \dots, A_d te jednu sastavljenu od primitivnih idempotenti E_0, \dots, E_d .

- $A_0 = I$
- $\sum_{i=0}^d A_i = J$
- $A_i^t = A_i$
- $\overline{A_i} = A_i$
- $A_i A_j = \sum_{k=0}^d p_{ij}^k A_k$
- $A_i \circ A_j = \delta_{ij} A_i$
- $E_0 = \frac{1}{n} J$
- $\sum_{i=0}^d E_i = I$
- $E_i^t = E_i$
- $\overline{E_i} = E_i$
- $E_i E_j = \delta_{ij} E_i$
- $E_i \circ E_j = \frac{1}{n} \sum_{k=0}^d q_{ij}^k E_k$

$q_{ij}^k \geq 0$ – Kreinovi parametri

$$n_i = |N_i(x)| = |\{z \in X \mid (x, z) \in R_i\}|$$

$$m_i = \text{tr } E_i = \text{rank } E_i = \dim \text{Im} E_i$$

- $n_0 = 1$
- $n_0 + \dots + n_d = n$
- $m_0 = 1$
- $m_0 + \dots + m_d = n$

$$V_i = \text{Im } E_i \leq \mathbb{C}^n, \quad \mathbb{C}^n = V_0 \oplus \dots \oplus V_d$$

$$A_i = \sum_{j=0}^d P_i(j) E_j$$

$$E_i = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d Q_i(j) A_j$$

- $P_0(i) = 1$
- $Q_0(i) = 1$
- $P_j(0) = n_j$
- $Q_j(0) = m_j$

Uvedimo oznaku $\theta_j = P_1(j)$ za $0 \leq j \leq d$.

Dualne Bose-Mesnerove algebre

Neka je $X = \{1, \dots, n\}$ skup vrhova i $\mathcal{X} = (X, \{R_i\}_{i=0}^d)$ komutativna koherentna konfiguracija.

Identificirajmo $y = i \in X$ sa $\hat{y} = (0, \dots, 1, \dots, 0)$.

$\{\hat{y}\}$ je ortonormirana baza za \mathbb{C}^n .

Fiksirajmo vrh $x \in X$ i za $0 \leq i \leq d$ definirajmo dijagonalne matrice $E_i^* = E_i^*(x)$ tako da je

$$E_i^*(y, y) = \begin{cases} 1, & \text{ako } (x, y) \in R_i \\ 0, & \text{ako } (x, y) \notin R_i \end{cases}$$

E_i^* - i-ta dualna primitivna idempotenta od \mathcal{X} s obzirom na bazni vrh x

Dualne Bose-Mesnerove algebre

Vrijede sljedeća svojstva:

- $E_i^* E_j^* = \delta_{i,j} E_i^*$
- $\sum_{i=0}^d E_i^* = I$
- $\{E_i^*\}_{i=0}^d$ je linearno nezavisan
- $\overline{E_i^*} = E_i^*, E_i^{*t} = E_i^*$

Dakle, $\{E_i^*\}_{i=0}^d$ je baza komutativne podalgebre $\mathcal{A}^* = \mathcal{A}^*(x)$ od $M_n(\mathbb{C})$.
 \mathcal{A}^* zovemo dualnom Bose-Mesnerovom algebrom od \mathcal{X} obzirom na vrh x .

$$V_i^* = \text{Im} E_i^*, \quad \mathbb{C}^n = V_0^* \oplus \cdots \oplus V_d^*$$

$$V_i^* = \langle \{\hat{y} \mid y \in N_i(x)\} \rangle$$

$$\dim V_i^* = n_i$$

Dualne Bose-Mesnerove algebre

Lema

Postoji izomorfizam algebr $\varphi: \mathcal{A}^\circ \rightarrow \mathcal{A}^*$ koji šalje $A_i \mapsto E_i^*$ za $0 \leq i \leq d$.

$$A_i \circ A_j = \delta_{i,j} A_i \quad E_i^* E_j^* = \delta_{i,j} E_i^*$$

$$\varphi(A)(y, y) = A(x, y)$$

Definicija

Za $0 \leq i \leq d$ definirajmo $A_i^* \in \mathcal{A}^*$ kao sliku od nE_i po preslikavanju φ iz prethodne leme. A_i^* zovemo i -ta dualna asociirana matrica od \mathcal{A} obzirom na x .

Dualne Bose-Mesnerove algebre

Vrijedi

$$A_i^*(y, y) = nE_i(x, y)$$

Matrice $\{A_i^*\}_{i=0}^d$ tvore još jednu bazu za \mathcal{A}^* te vrijedi

$$A_i^* = \sum_{j=0}^d Q_i(j)E_j^*$$

$$E_i^* = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d P_i(j)A_j^*$$

$Q_i(j)$ je svojstvena vrijednost od A_i^* pridružena zajedničkom svojstvenom potprostoru V_i^* od \mathcal{A}^* .

Uvedimo oznaku $\theta_j^* = Q_1(j)$ za $0 \leq j \leq d$.

Također vrijede i sljedeća svojstva:

- $A_0^* = I$
- $\sum_{i=0}^d A_i^* = nE_0^*$
- $\overline{A_i^*} = A_i^*$ (u simetričnom slučaju)
- $A_i^{*t} = A_i^*$ (u simetričnom slučaju)
- $A_i^* A_j^* = \sum_{k=0}^d q_{i,j}^k A_k^*$

Definicija

Podalgebru $T = T(x)$ od $M_n(\mathbb{C})$ generiranu sa \mathcal{A} i \mathcal{A}^* zovemo Terwilligerovom algebrom (u odnosu na baznu točku x).

- po konstrukciji je konačnodimenzionalna
- općenito je nekomutativna
- zatvorena je na konjugiranje i transponiranje
- poluprosta je

Terwilligerove algebre

Na $M_n(\mathbb{C})$ definirajmo bilinearnu formu $(A, B) = \text{tr}(A^t \bar{B})$, $\|A\|^2 = (A, A)$.

Lema

Za $0 \leq \alpha, \beta, \gamma, i, j, k \leq d$ vrijedi

- $(E_\alpha^* A_\beta E_\gamma^*, E_i^* A_j E_k^*) = \delta_{\alpha,i} \delta_{\beta,j} \delta_{\gamma,k} n_\gamma p_{\alpha,\beta}^\gamma$
- $(E_\alpha A_\beta^* E_\gamma, E_i A_j^* E_k) = \delta_{\alpha,i} \delta_{\beta,j} \delta_{\gamma,k} m_\gamma q_{\alpha,\beta}^\gamma$

Teorem

Za $0 \leq \alpha, \beta, \gamma \leq d$ vrijedi

- $q_{\alpha,\beta}^\gamma \geq 0$
- $E_\alpha^* A_\beta E_\gamma^* = 0$ akko $p_{\alpha,\beta}^\gamma = 0$
- $E_\alpha A_\beta^* E_\gamma = 0$ akko $q_{\alpha,\beta}^\gamma = 0$

Dokaz:

$$\begin{aligned}(E_\alpha^* A_\beta E_\gamma^*, E_i^* A_j E_k^*) &= \text{tr}(E_\alpha^* A_\beta E_\gamma^*)^t \overline{E_i^* A_j E_k^*}) \\ &= \text{tr}(E_\gamma^* A_{\beta'} E_\alpha^* E_i^* A_j E_k^*) \\ &= \delta_{\alpha,i} \delta_{\gamma,k} \text{tr}(E_\gamma^* A_{\beta'} E_\alpha^* A_j)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\mathrm{tr}(E_\gamma^* A_{\beta'} E_\alpha^* A_j) &= \sum_{y \in X} \sum_{z \in X} (E_\gamma^*)_{y,y} (A_{\beta'})_{y,z} (E_\alpha^*)_{z,z} (A_j)_{z,y} \\ &= \sum_{y \in X} \sum_{z \in X} (E_\gamma^*)_{y,y} (A_{\beta'} \circ A_j)_{y,z} (E_\alpha^*)_{z,z} \\ &= \delta_{\beta,j} \sum_{y \in X} \sum_{z \in X} (E_\gamma^*)_{y,y} (A_{\beta'})_{y,z} (E_\alpha^*)_{z,z} \\ &= \delta_{\beta,j} \sum_{\substack{y \in N_\gamma(x), \\ z \in N_\alpha(x) \cap N_{\beta'}(y)}} 1 \\ &= \delta_{\beta,j} n_\gamma p_{\alpha,\beta}^\gamma\end{aligned}$$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Vratimo se sada na primjer hiperkocke Q_d koja je prvi graf binarne Hammingove sheme $H(d, 2)$. Pokažimo da vrijedi:

Lema

Q_d je distancijsko regularan graf sa presječnim brojevima:

$$a_i = 0, \quad b_i = d - i, \quad c_i = i \quad (0 \leq i \leq d)$$

Stupnjevi su dani sa $n_i = \binom{d}{i} \quad (0 \leq i \leq d)$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Lema

Neka su $\theta_0 > \theta_1 > \dots > \theta_d$ svojstvene vrijednosti od Q_d , a m_i za $0 \leq i \leq d$ njihove kratnosti. Tada vrijedi

$$\theta_i = d - 2i \quad (0 \leq i \leq d)$$

$$m_i = \binom{d}{i} \quad (0 \leq i \leq d)$$

Lema

Za graf Q_d neka je E_0, E_1, \dots, E_d standardni poredak primitivnih idempotenti. Vrijedi

$$\theta_i^* = d - 2i \quad (0 \leq i \leq d)$$

$$A^* = \sum_{j=0}^d \theta_j^* E_j^*$$

$$E_1 = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d \theta_j^* A_j$$

Stavimo $\sigma_j = d - 2j$ za $0 \leq j \leq d$ i

$$E = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d \sigma_j A_j$$

Pokažimo da je $E = E_1$.

Terwilligerova algebra hiperkocke

Uočimo da vrijedi

$$c_j \sigma_{j-1} + b_j \sigma_{j+1} = \theta_1 \sigma_j \quad (0 \leq j \leq d)$$

Nadalje,

$$\begin{aligned}(A - \theta_1 I)E &= \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d \sigma_j (A - \theta_1 I)A_j \\ &= \frac{1}{n} \sum_{j=0}^d \sigma_j (c_{j+1}A_{j+1} + b_{j-1}A_{j-1} - \theta_1 A_j) \\ &= \frac{1}{n} \sum_{i=0}^d A_i (c_i \sigma_{i-1} + b_i \sigma_{i+1} - \theta_1 \sigma_i) \\ &= 0\end{aligned}$$

Iz ovoga slijedi $E = \beta E_1$, a kako je trag od E isti kao i trag od E_1 , slijedi da je $\beta = 1$ čime je tvrdnja dokazana.

Terwilligerova algebra hiperkocke

Neka je x fiksni vrh od Q_d . Tada su \mathcal{A} i \mathcal{A}^* generirane sa matricom susjedstva A i dualnom matricom susjedstva $A^* = A^*(x)$, pa je posebno Terwilligerova algebra hiperkocke generirana sa A i A^* .

Lema

Neka su x, y, z proizvoljni vrhovi od Q_d takvi da je $\partial(x, y) = \partial(x, z)$ i $\partial(y, z) = 2$.

- *Postoji jedinstveni vrh u od Q_d takav da je $\partial(y, u) = 1, \partial(z, u) = 1$ i $\partial(x, u) = \partial(x, y) - 1$.*
- *Postoji jedinstveni vrh v od Q_d takav da je $\partial(y, v) = 1, \partial(z, v) = 1$ i $\partial(x, v) = \partial(x, y) + 1$.*

Teorem

Neka je x fiksni vrh od Q_d i $A^* = A^*(x)$. Vrijedi:

- $A^2A^* - 2AA^*A + A^*A^2 = 4A^*$
- $A^{*2}A - 2A^*AA^* + AA^{*2} = 4A$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Neka su y, z proizvoljni vrhovi od Q_d te stavimo $i = \partial(x, y)$.
Sjetimo se da je $A^2 = b_0A_0 + a_1A_1 + c_2A_2$, što je u ovom slučaju

$$A^2 = dI + 2A_2$$

Nadalje,

$$r = A^2A^*(y, z) = A^2(y, z)A^*(z, z)$$

$$s = AA^*A(y, z) = \sum_u A(y, u)A^*(u, u)A(u, z)$$

$$t = A^*A^2(y, z) = A^*(y, y)A^2(y, z)$$

$$u = A^*(y, z) = \dots$$

Promotrimo slučajeve u kojima nisu svi ovi brojevi jednaki 0.

- $y = z \implies r = d\theta_i^*, s = c_i\theta_{i-1}^* + b_i\theta_{i+1}^*, t = d\theta_i^*, u = \theta_i^*$
- $\partial(x, z) = i - 2, \partial(y, z) = 2 \implies r = 2\theta_{i-2}^*, s = 2\theta_{i-1}^*, t = 2d\theta_i^*$
- $\partial(x, z) = i, \partial(y, z) = 2 \implies r = 2\theta_i^*, s = \theta_{i-1}^* + \theta_{i+1}^*, t = 2d\theta_i^*$
- $\partial(x, z) = i + 2, \partial(y, z) = 2 \implies r = 2\theta_{i+2}^*, s = 2\theta_{i+1}^*, t = 2d\theta_i^*$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Neka je x fiksni vrh od Q_d i $E_i^* = E_i^*(x)$ za $0 \leq i \leq d$. Definirajmo $R = R(x)$ i $L = L(x)$:

$$R = \sum_{i=0}^d E_{i+1}^* A E_i^*, \quad L = \sum_{i=0}^d E_{i-1}^* A E_i^*$$

R i L zovemo raising(lowering) matrix obzirom na bazni vrh x . Uočimo da vrijedi i

$$\bar{R} = R, \quad \bar{L} = L, \quad R^t = L, \quad A = R + L$$

Nadalje,

$$R V_i^* \subseteq V_{i+1}^*, \quad L V_i^* \subseteq V_{i-1}^*$$

Lema

Neka je x fiksni vrh od Q_d te $A^* = A^*(x)$, $R = R(x)$, $L = L(x)$. Vrijedi:

- $R = \frac{AA^* - A^*A + 2A}{4}$
- $L = \frac{A^*A - AA^* + 2A}{4}$

Lema

Neka je x fiksni vrh od Q_d te $A^* = A^*(x)$, $R = R(x)$, $L = L(x)$. Vrijedi:

- $LR - RL = A^*$
- $RA^* - A^*R = 2R$
- $LA^* - A^*L = -2L$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Označimo sa C desnu stranu jednakosti i pokažimo da je $C = R$.

$$\begin{aligned} C &= \left(\sum_{i=0}^d E_i^* \right) C \left(\sum_{j=0}^d E_j^* \right) \\ &= \sum_{i=0}^d \sum_{j=0}^d \frac{\theta_j^* - \theta_i^* + 2}{4} E_i^* A E_j^* \end{aligned}$$

Kako je Q_d bipartitan graf, vrijedi

$$E_i^* A E_j^* = 0 \quad \text{ako je } |i - j| \neq 1 \quad (0 \leq i, j \leq d)$$

Nadalje,

$$\theta_j^* - \theta_i^* + 2 = \begin{cases} 4, & \text{ako } i - j = 1 \\ 0, & \text{ako } i - j = -1 \end{cases}$$

Podsjetimo se definicije Liejeve algebre.

Definicija

Liejeva algebra nad poljem \mathbb{F} je vektorski prostor L nad tim poljem zajedno sa bilinearnim preslikavanjem

$$L \times L \rightarrow L \quad (x, y) \mapsto [x, y]$$

kojeg zovemo Liejeva zagrada i koje zadovoljava sljedeće uvjete:

$$(L1) \quad [x, x] = 0 \text{ za sve } x \in L,$$

$$(L2) \quad [x, [y, z]] + [y, [z, x]] + [z, [y, x]] = 0 \text{ za sve } x, y, z \in L$$

Terwilligerova algebra hiperkocke

Ako je L asocijativna algebra nad poljem \mathbb{F} , tada možemo definirati

$$[x, y] = xy - yx \text{ za sve } x, y \in L$$

pa L zajedno sa $[-, -]$ postaje Liejeva algebra.

Najpoznatiji primjer je $M_n(\mathbb{F})$ algebra svih kvadratnih matrica reda n nad poljem \mathbb{F} .

Neka je

$$sl_n(\mathbb{F}) = \{x \in M_n(\mathbb{F}) \mid \text{tr } x = 0\}$$

potprostor od $M_n(\mathbb{F})$. Uz $[x, y] = xy - yx$ postaje Liejeva algebra jer je za proizvoljne matrice x i y trag od $xy - yx$ jednak 0. Zovemo je specijalna Liejeva algebra.

Terwilligerova algebra hiperkocke

Promotrimo sada posebno $sl_2(\mathbb{C})$. Označimo joj bazne elemente na sljedeći način:

$$r = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad l = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad h = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

Vrijede sljedeće relacije:

$$[l, r] = h$$

$$[r, h] = 2r$$

$$[l, h] = -2l$$

Definicija

Neka je L Liejeva algebra nad poljem \mathbb{C} te J dvostrani ideal u $T(L)$ generiran elementima oblika $x \otimes y - y \otimes x - [x, y]$ za $x, y \in L$.

Kvocijentnu algebru $T(L)/J$ nazivamo univerzalna omotačka algebra i označavamo sa $U(L)$.

Pokaže se da je $i: L \rightarrow U(L)$ definiran sa $i(x) = x + J$ injektivni homomorfizam Liejevih algebra.

Terwilligerova algebra hiperkocke

Baza od $U(sl_2(\mathbb{C}))$ je oblika

$$\{\mathcal{R}^a \mathcal{H}^b \mathcal{L}^c \mid a, b, c \geq 0\}$$

i elementi $\mathcal{R}, \mathcal{L}, \mathcal{H}$ zadovoljavaju

$$\mathcal{L}\mathcal{R} - \mathcal{R}\mathcal{L} = \mathcal{H}, \quad \mathcal{R}\mathcal{H} - \mathcal{H}\mathcal{R} = 2\mathcal{R}, \quad \mathcal{L}\mathcal{H} - \mathcal{H}\mathcal{L} = -2\mathcal{L}$$

Teorem

Neka je x fiksni vrh od Q_d i $T = T(x)$. Postoji jedinstveni surjektivni homomorfizam \mathbb{C} -algebri $\rho: U(\mathfrak{sl}_2(\mathbb{C})) \rightarrow T$ koji zadovoljava

$$\mathcal{L}^\rho = L, \quad \mathcal{R}^\rho = R, \quad \mathcal{H}^\rho = A^*$$

- [1] **P. Terwilliger**
The Subconstituent Algebra of an Association Scheme, (Part I)*
Journal of Algebraic Combinatorics 1 (1992), 363-388.

- [2] **Junie T. Go**
The Terwilliger Algebra of the Hypercube
Europ. J. Combinatorics 23 (2002), 399-429.

- [3] **P. Terwilliger**
Algebraic Combinatorics: Association Schemes
University of Wisconsin-Madison, 2023.

- [4] **E. Bannai, E. Bannai, T. Ito, R. Tanaka**
Algebraic combinatorics
De Gruyter, 2021.

HVALA NA PAŽNJI :)